

YENİ DÜZENLEMELER OLUMLU

Ankara Sohbetleri'nin konuğu olan Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir, yeni düzenlemelerin olumlu olduğunu, ancak orta ve uzun vadede katkı sağlayacağını söyledi.

Sanayici, imalata doping olacak düzenleme istiyor

Üretim için doping etkisi yaratacak düzenlemeler beklediğini söyleyen, Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir, KDV iadeleri ve müteahhitlik ödemelerinin hızlandırılmasının da bu etkiyi sağlayacağını söyledi.

yapacak bir şeye de ihtiyacımız var. KGF var ama dozu az. Geçen sene likidite darlığı vardı. KGF bu uygulamada biraz bonkör davranmıştı. Şimdi kaynağımız daha kıt. Şu anda ilk etapta 35 milyar TL civarında bir Hazine desteği sağlanacak. Burada yine imalat sanayiine ve kadınlara pozitif ayrımcılık kararını görüyoruz.

Bu kaynak fizibil işlere yönlendirilebilirse güzel. Bunun rotatif olması önemli. Bu yapılsa döngü epey bir insanı rahatlatır. O zaman yıl içinde borçlanacaklarla birlikte 35 milyar TL, 80 milyarlar çıkabilir.

► Nasıl bir uygulama "doping" sağlar?

Birikmiş KDV alacaklarının hızlı bir şekilde ödenmesi ciddi anlamda doping olur. Müteahhit alacaklarının ödenmesi de doping sağlar. Müteahhitlerin yıl içinde yapmaları gerekenden fazla, bütçedeki işten fazla yapmış oldukları işlerden kaynaklı alacakları var. Devlet mesela 100 TL bütçelediyse, "alacağım senden olsun" diye müteahhit 200 TL'lik iş yapıyor. Bu işi yaparken de kendi özkaynağı yanında, küçük işletmelerin de özkaynaklarını kullanıyor. Bunların ödemesinin yapılması doping etkisi eder.

► Devreden KDV'nin ödenmesine yönelik Maliye'nin açıklamaları oldu...

KDV sisteminde köklü bir değişiklik düşünüyorlar. Birikmiş 85 mil-

yar TL dolayında miktardan söz ediliyor. Aslında burada vatandaşın devlete verdiği faizsiz borç var ama vatandaş kendisi de gidiyor faiz ile para alıyor. Hacıbayram'da dilenip, Ulus'ta dağıtmaya benziyor. Paranın önümüzdeki dönemde daha da kıt olma ihtimali var. Mevduatın krediye dönüşüm oranı yüzde 140'lara vurmuş durumda. Yükün de çok ağır bir kısmını imalat sanayi taşıyor. Piyasada zaten vadeler uzadı. Faturanın dibindeki rakam üzerinden 180 günlük çek alıyorsunuz. İmalat sanayi devlete kredi verdiği gibi, kendi malını satanlara da kredi veriyor.

► İflas ertelemeyi eleştiren isimlerdensiniz, TBMM'ye bunu kaldıran tasarı gönderildi?

Detaylarına henüz bakmadım. İflas erteleme, 2001 krizinde alınması gereken bir önlemdi. Ama ömrünü tamamlamıştı. Zaten istismara da yol açmıştı. Konkordato temelli bir yaklaşım var. İşletmeler zaman zaman likidite darlığına düşebilir. Likidite darlığı firmanın borca batık olduğu anlamına gelmez. Burada, katı kurallardan çıkıp, işi düzenleyecek mercinin inisiyatif de kullanabileceği, esas olanın fizibil olan işletmelerin devamını sağlayacak bir yöntem bulunmalı. Eskiden bu işler mahkemelere gitmeden, sektörün duayenlerince çözüldü. Bu bizim ahilik geleneğinde olan usullere uygun biçimde günümüz şartlarına adapte edilmiş bir sistemin geliştirilmesi son derece iyi olur.

► İmalat sanayiinde yerleşmede nasıl bir yol izlenebilir?

Finansmanda, teknolojiye AR-GE'de destek vermek suretiyle dünya ile rekabet edebilecek işlerin Türkiye'de yapılmasını sağlamalıyız. Elbette Türkiye'deki sermaye sorunlarından dolayı yapamadığımız (büyük ölçekli) işler var. Bunlar Türkiye'nin cari açık vermesinde önemli kalemler tutuyorlar. Kamu alımlarını yönetecek bir mercinin olması gerekir. O zaman rekabet de daha güçlü olur, yerli üretime de destek olur. Kamu tedariklerinde Türkiye'nin ihtiyaçlarını toplulaştırmak, dünya ölçeğine taşıyabilecek şekilde seçilip, o alanların desteklenmesi önemli bir şey. Bunun için de bir komisyon oluşması önemli bir karar. İnşallah hayırlı olur.

► İmalat sanayi için sorun olan uzun vadeli satışlara ilişkin detaylı bilgi verir misiniz?

Çok uzun vadeli satışlar birkaç yıldır iyice kronik hale geldi. Büyüyen bir ekonomide, vadeleri de uzatırsanız imalatçının zaten kıt olan işletme kaynakları-sermayeleri yetişmiyor. Şu anda 180 gün vadeli satışları normal görmeye başladık. İmalatçı işletmelere bu anlamda nefes aldırma lazım. Piyasadaki vadeler artık tıkanma noktasına gelmiş vaziyette. Güçlü firmalar piyasaya kendi satışlarını dikte edebiliyor. Ereğli Demir Çelik fabrikasına vade dikte edemezsiniz. İmalatçı girdi alırken bu şartlara uyuyor ama satarken rekabet çatallaşıyor, piyasanın şartlarına uymak (vade uzatmak) zorunda kalıyor. O şartlara uyunca da tedarik ile satış arasında ciddi bir finansal açık meydana geliyor. Bu taşınabilir bir yük olmaktan çıktı. Üretim müessesesi kredi müessesesi değildir. Bu işin doğrusunda, alıcının kredilendirilmesi lazım, satıcının değil.

Yükücü bir rekabet geliyor. Sanayi 4.0. Bilişim teknolojilerinin ve sensörlerin gelişmesiyle iş yapma usul ve şekilleri de çok hızlı bir şekilde değişiyor. Büyük işletmeler ile orta ve küçük boy işletmeler arasında 5 misli verim farkı var. Bu yükücü rekabete ayak uydurabilmek için bilgi, tecrübe ve sermayeleri birleştirip, rekabet edebilecek teknolojileri, üretimi ve rekabet fiyatını sağlayacak atılımı yapmalıyız.

ANKARA SOHBETİ

MEHMET KAYA

mehmet.kaya@dunya.com

İmalat sanayi ve makro ekonomiye yönelik önerileriyle dikkat çeken Ankara Sanayi Odası (ASO) Başkanı Nurettin Özdebir, peş peşe TBMM'ye gönderilen paketleri olumlu bulduğunu ve dile getirilen çok sayıda önlemin hayata geçmesinin ciddi fayda sağlayacağını vurguladı. İmalat sanayiinin kısa vadede "doping" etkisi yapacak önlemler de beklediğini belirten Özdebir, devreden KDV'lerin ödenmesi ve KDV iadesinin hızlandırılması ile müteahhitlerin ödemelerinin hızlandırılmasının bu etkiyi sağlayacağını kaydetti. Ankara Sohbetlerine konuk olan Nurettin Özdebir, Ankara Temsilcimiz Barış Ferit Parlak'ın sorularını yanıtladı.

► Maliye Bakanlığı imalat sanayiini de destekleyen önemli bir tasarımı açıkladı. Nasıl değerlendiriyorsunuz?

Beni en çok mutlu eden iki husus var. Birincisi, imalat sanayiine ve istihdama öncelik verilmesi, kolaylaştırıcı düzenlemeler yapılması. İkincisi de devletin amacının vatandaşlara hizmet olduğu idrakini yerine getirmiş görüyorum. İstihdam teşviklerinin ipuçlarını istihdam şurasında sayın Cumhurbaşkanımız vermişti. Özellikle imalat sanayiine pozitif ayrımcılık yapılacağını söylemişti. İmalat sanayiini destekleyen, üretmenin önemini kavramış bir devlet görüyoruz.

► 2017 KGF programıyla başladı, 2018 ise KGF artı paketler ile başlıyor. Üreticiyi koşturabilecek mi bu paketler?

Bu bir doping değil. Bu orta ve uzun vadede yatırımcıyı, sanayiciyi, iş dünyasını pozitif yönde etkileyecek bir uygulama. Bizim doping

AYRINTI

FAİZSİZ BORÇ VERİP, YÜKSEK FAİZLE BORÇ ALMAK...

FERİT PARLAK

FERIT.PARLAK@DUNYA.COM

Devlet Bakanı Mehmet Şimşek'in açıkladığı yeni KGF düzenlemesi, Devlet Bakanı Recep Akdağ'ın açıkladığı 93 maddelik yatırım iklimini geliştirme tasarıları, Sanayi Bakanı Faruk Özlü'nün açıkladığı yerleştirme paketi, Maliye Bakanı Naci Ağbal'ın açıkladığı vergi teşviği paketi 2018 yılı politikalarında ekonominin ağırlığının artacağını gösteriyor. ASO Başkanı Nurettin Özdebir

özellikle cuma günü TBMM'ye gelen Maliye Bakanlığı paketinin beklediklerinden çok daha kapsamlı, sorunların çözümüne odaklı, sürprizlerle dolu bir paket olduğunu dile getirip, üretici ve ihracatçıya KDV iadesinin hızlandırılması gibi kısa vadede "doping" etkisi yapacak müdahaleler de beklenildiğinin altını çiziyor. ladelere hızlandırılmazsa, "Vatandaş devlete faizsiz borç veriyor, kendisi de gidip faiz ile borç almak zorunda kalıyor" algısı oluşuyor.